

Notitie - Aanvulling MER Stadsblokken en Meinerswijk

Ter attentie van	Commissie voor de m.e.r.
Datum	6 mei 2019
Projectnummer	18112506
Referentie	
Versie	Concept 1.1
Onderwerp	Aanvulling MER Gebiedsontwikkeling Stadsblokken Meinerswijk
Bijlagen:	
- Advies Commissie MER - Kaarten NAP - Kaarten ontgrondingen - Rivierkundig advies RWS - Geluidrapport MER april 2019	

1 INLEIDING

1.1 Aanleiding

De gemeente Arnhem en de Provincie Gelderland willen het gebied Stadsblokken en Meinerswijk omvormen tot een uiterwaardenpark, als onderdeel van het Gelders Natuurnetwerk. In het gebied wordt ruimte gemaakt voor natuur, hoogwaterberging met een nevengeul, recreatie, cultuur en wonen. Voor deze private ontwikkeling stelt de gemeenteraad een nieuw bestemmingsplan 'Gebiedsontwikkeling Stadsblokken-Meinerswijk' vast. Voor de besluitvorming daarover is een milieueffectrapportage (MER) opgesteld: Milieueffectrapportage Gebiedsontwikkeling Stadsblokken Meinerswijk, 23 januari 2019.

1.2 Procedure

[Inspraak MER](#)

Het MER is tegelijkertijd met het ontwerpbestemmingsplan op 1 februari 2019 voor een periode van 6 weken ter inzage gelegd (3.8 Wro / 7.10 Wm). De Commissie voor de milieueffectrapportage (hierna 'de Commissie') is in de gelegenheid gesteld om een advies uit te brengen over het MER. De reactie op de zienswijzen en adviezen op het MER worden vervolgens meegenomen in het vastgestelde bestemmingsplan, waartegen beroep open staat. Tegen het MER staat geen zelfstandig beroep open.

[Advies door Commissie voor de milieueffectrapportage](#)

De Commissie heeft een advies uitgebracht over de inhoud van het MER (3526 ts eindconcept definitief 12 april 2019).

De Commissie constateert dat in de achtergronddocumenten en ontwerpvergunningen bij het MER de verschillende planonderdelen en effecten van de gebiedsontwikkeling uitgebreid en gedetailleerd zijn beschreven. De Commissie concludeert echter dat het MER geen duidelijke beschrijving van het voornemen bevat. Daardoor wordt niet duidelijk welke belangrijke keuzes nu voorliggen en dit wordt

versterkt doordat de referentiesituatie (huidige situatie en vastliggende ontwikkelingen) impliciet is beschreven. De conclusie is daarom dat het MER, als zelfstandig leesbaar document, niet de essentiële informatie bevat om het milieubelang volwaardig te kunnen betrekken bij de besluitvorming over het bestemmingsplan.

Om dit te kunnen repareren adviseert de Commissie voorafgaand aan de besluitvorming een aanvulling op het MER uit te werken. De aanvulling kan worden opgesteld in de vorm van een oplegnotitie bij het MER en de Commissie adviseert daarbij gebruik te maken van beschikbare kaarten en beeldmateriaal uit de achtergrondinformatie. Deze notitie moet voor besluitvormers en insprekers zelfstandig leesbaar zijn en de belangrijkste conclusie van het MER bevatten.

In de notitie dienen de volgende onderdelen uitgewerkt te zijn:

- **Voorgenomen activiteit.** Wat het voornemen nu precies inhoudt en of het MER voldoende aansluit op het bestemmingsplan.
- **Referentiesituatie.** Om de milieueffecten goed te kunnen beoordelen, is het nodig om het voornemen met de bestaande situatie te vergelijken, rekening houdend met ontwikkelingen waarover al is besloten. Dit is de zogenoemde referentiesituatie. Het is nu voor dit plan niet duidelijk wat bij het plan hoort en wat al in de eerdere fase is gerealiseerd.
- **Milieueffecten.** Een overzichtelijke beschrijving van de milieueffecten, bij voorkeur kwantitatief en op basis van de achtergronddocumenten. Geef daarbij inzicht in de effecten van de belangrijkste planonderdelen zoals wonen, ontsluitingswegen, natuur, nevengeul en fietspad.

De Commissie geef tevens als aanbeveling mee om het aspect verkeersgeluid bij Alternatief 1 in het MER nader te onderbouwen.

1.3 Aanvulling MER

Deze notitie is de aanvulling op het MER, waarbij het advies van de Commissie wordt opgevolgd. In het volgende hoofdstuk wordt achtereenvolgens nader ingegaan op de voorgenomen activiteiten, de referentiesituatie en de milieueffecten van de voorgenomen activiteiten. In hoofdstuk 3 worden de belangrijkste conclusies van het MER weergegeven.

2 AANVULLING MER

2.1 Het voornemen

Advies Commissie:

De Commissie adviseert een heldere beschrijving van de voorgenomen activiteiten uit te werken. Gebruik hiervoor het ontwerpbestemmingsplan en de daarin opgenomen nieuwe bestemmingen en herbestemmingen als basis.

Het MER heeft betrekking op het vaststellen van het bestemmingsplan 'Gebiedsontwikkeling Stadsblokken-Meinerswijk'. De voorgenomen activiteit is de private gebiedsontwikkeling Stadsblokken en Meinerswijk. Binnen deze gebiedsontwikkeling zijn de volgende activiteiten in het MER beschouwd:

- rivierverruimende activiteiten: nevengeul en evenemententerrein
- natuurontwikkeling,
- herontwikkeling van de deelgebieden Stadsblokken en Meinerswijk door middel van woningbouw en voorzieningen,
- de aanpassing van de bestaande wegenstructuur, inclusief fietspaden.

In de afbeelding hieronder is aangegeven waar deze activiteiten zich bevinden, na de afbeelding worden de activiteiten nader beschreven.

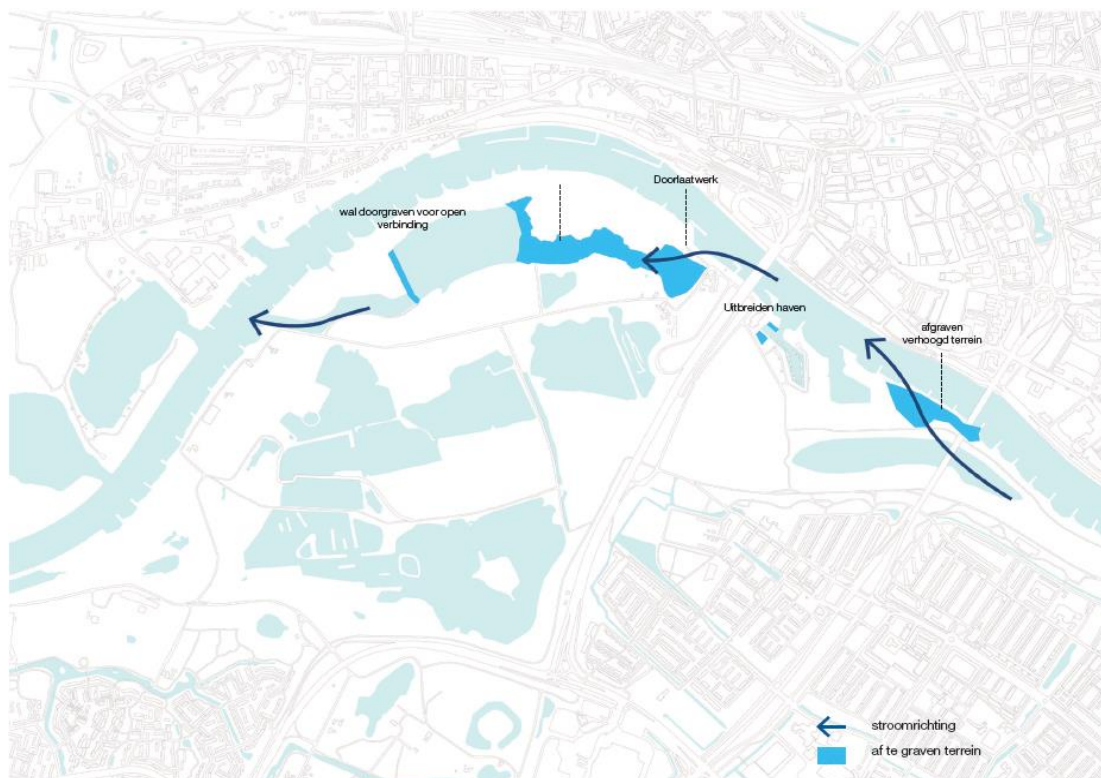

Afbeelding 1.1: De voorgenomen activiteiten

De rivierverruimende activiteiten

Er wordt een nieuwe nevengeul gegraven in het verlengde van de Plas van Bruil, tot aan De Praets. Het stukje wal dat de in 2013 gegraven nevengeul benedenstrooms nog scheidt van de Plas van Bruil wordt doorgegraven. Zo ontstaat één grote nevengeul die aan de westzijde permanent in open verbinding is met de Nederrijn en haar dynamiek. Het huidige bedrijventerrein Meijnerswijk wordt hiermee een schiereiland. De weg van De Praets naar dit Meijerseiland wordt vormgegeven als een doorlaatwerk; een brug waar bij hoog water de Nederrijn onderdoor gaat stromen. Dit vergemakkelijkt de doorstroom van het water en verlaagt de rivierwaterstand. Bij hoog water verandert het schiereiland Meijerseiland in een eiland. Het graven van de nieuwe nevengeul gaat voor een deel ten koste van het nu hoogwatervrij vergunde bedrijventerrein Meijnerswijk, waarmee de blokkade van dit hoger gelegen gebied kleiner wordt.

Ook bij het evenemententerrein op de kop van Stadsblokken wordt meer ruimte gemaakt voor de Nederrijn. Een deel van het opgehoogde vlakke evenemententerrein tegen de John Frostbrug aan wordt één tot twee meter verlaagd waardoor dit gebied vloeiend aansluit op het oostelijk van de John Frostbrug gelegen natuurlijke landschap van de Bakenhof. Hiermee ontstaat meer doorstroomruimte in de bottleneck van de rivier en ontstaat tevens meer landschappelijke continuïteit en een betere beleving van het water aan weerszijden van dit terrein.

Afbeelding 1.2: Rivierverruimende activiteiten Stadsblokken-Meijnerswijk

In de bijlage bij deze aanvulling MER zijn kaarten opgenomen waarin de dieptes van de ontgrondingen voor de rivierverruimende activiteiten zijn opgenomen.

De natuurontwikkeling

Stadsblokken Meinerswijk wordt ontwikkeld tot een aaneengesloten robuust uiterwaardenpark. Dat betekent een aaneengesloten natuurgebied, dat met uitzondering van de bewoonde en intensief recreatieve delen door grazers beheerd wordt. Het landschap langs de Nederrijn bestaat hier uit 5 verschillende landschapstypen, die hieronder zijn weergegeven.

Afbeelding 1.3: Bestaande landschapstypen

Door deze landschapstypen met elkaar te verbinden ontstaat een afwisselend, maar continu landschap en natuurnetwerk. Door het samenvoegen van gronden en het ontwikkelen van gronden tot natuurgebied wordt een aaneengesloten, samenhangend natuurgebied gerealiseerd.

Hiertoe worden alle agrarische gronden die nu nog eigendom zijn van KWP en aangemerkt zijn als GNN (Gelders Natuurnetwerk) en/of GO (Groene Ontwikkelingszone) toegevoegd aan het bestaande uiterwaardenpark. Ze krijgen afhankelijk van de gebruiksintensiteit (o.a. recreatie) de bestemming 'Groen - Landschap en Park' (intensiever gebruik) of 'Natuur' (extensiever gebruik) in het nieuwe bestemmingsplan. Daarnaast krijgt de gemeente Arnhem de gronden van KWP die nu al de bestemming Natuur hebben, en die dus niet zijn meegenomen in deze bestemmingsplanwijziging, in haar eigendom. Met deze maatregelen ontsnippert het gebied wat eigendom en bestemming betreft en komt de grote eenheid natuur tot stand in één beheereenheid. Het voornemen in het MER betreft de natuurontwikkeling op de percelen die in afbeelding 1.4. lichtgroen zijn weergegeven.

Afbeelding 1.4: Natuurontwikkeling onderzocht in het MER

Aanpassing van de wegenstructuur

Onderdeel van de gebiedsontwikkeling is aanpassing van de wegenstructuur, ten behoeve van ontsluiting van Meinerswijk en Stadsblokken. In het MER zijn twee alternatieven voor de ontsluiting onderzocht. Alternatief 1 is het gebruik maken van de huidige situatie voor de afwikkeling van het verkeer via een westelijke aansluiting Eldenseweg en via de busbaan en Gelderserooslaan (zie afbeelding 1.5). Het tweede alternatief is de het alternatief ‘oostelijke aansluiting Eldenseweg’. Dit is een gelijkvloerse kruising Eldenseweg, waardoor de huidige westelijke ontsluiting en de route over de busbaan en Gelderserooslaan vervalt (zie afbeelding 1.6).

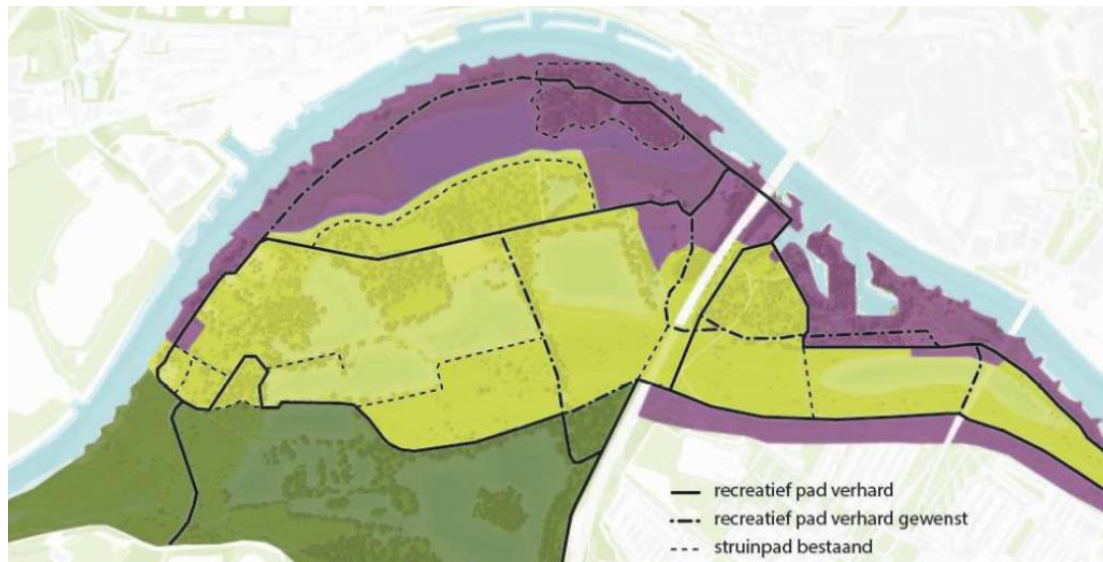

Afbeelding 1.5: Alternatief 1: huidige ontsluiting

Afbeelding 1.6: Alternatief 2: oostelijke ontsluiting

De gebiedsontwikkeling voorziet ook in aanpassingen van het bestaande fietsnetwerk. Door de fietsroute in het gebied Stadsblokken door te trekken onder het doorlaatwerk en onder de Eldenseweg door, worden Stadsblokken en Meinerswijk fijnmaziger en logischer verbonden. Dat is nu nog niet mogelijk door versnipperd eigendom. In onderstaande afbeelding zijn de bestaande en nieuwe recreatieve fietsroutes aangegeven. Het huidige wandelpad door de 'Groene Rivier' dat Malburgen met Stadsblokken verbindt, wordt verbeterd en opgewaardeerd tot recreatief fietspad.

Afbeelding 1.7: Netwerk (fiets)paden

Herontwikkeling deelgebieden Stadsblokken en Meinerswijk

Woningbouw en voorzieningen zijn voorzien in verwaarloosde, zwakke en vervuilde plekken, zoals het industriële bedrijventerrein Meijnerswijk en Stadsblokken met haar oude havens. Meinerseiland is het terrein van de steenfabriek dat plaats maakt voor een schiereiland dat ontstaat door het graven van de nevengeul. Het gebied Stadsblokken omvat onder meer de herontwikkeling van de deelgebieden Haven van Workum en de ASM Haven. Binnen de ontwikkelgebieden is het volgende programma voorzien:

- maximaal 350 woningen in Stadsblokken (footprint max. 8.000 m²) gemiddelde bouwhoogte is 15 m;
- maximaal 80 woningen op Meinerseiland (footprint max. 8.000 m² waarvan maximaal 20 % van de oppervlakte op Meinerseiland mag worden verschoven naar Stadsblokken). Maximale bouwhoogte is circa 7 m;
- totaal aan overige functies (niet wonen) bedraagt maximaal 5.000 m² (en minimaal 4.000 m²). Dit bestaat onder meer uit de uitbreiding van het watersportcentrum, horeca, culturele en recreatieve voorzieningen, maatschappelijke functies en dienstverlening;
- aantal ligplaatsen in de jachthaven is 49 stuks;
- realisatie en exploitatie van het evenemententerrein met maximaal 21 evenementdagen per jaar;
- bijbehorende ontsluiting, benodigde aantal parkeerplaatsen en verkeersproductie.

Afbeelding 1.8: deelgebied Meinerswijk met (in het blauw) de nevengeul

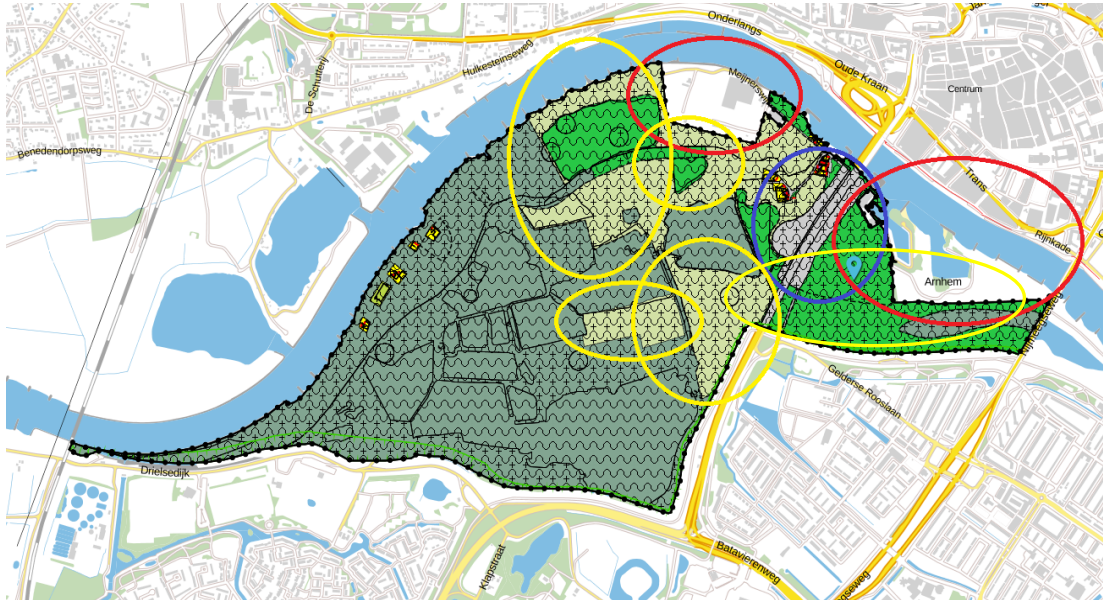

Afbeelding 1.9: deelgebied Stadsblokken met (oostelijk) het evenemententerrein

Het ontwerpbestemmingsplan [Gebiedsontwikkeling Stadsblokken-Meinerswijk](#)

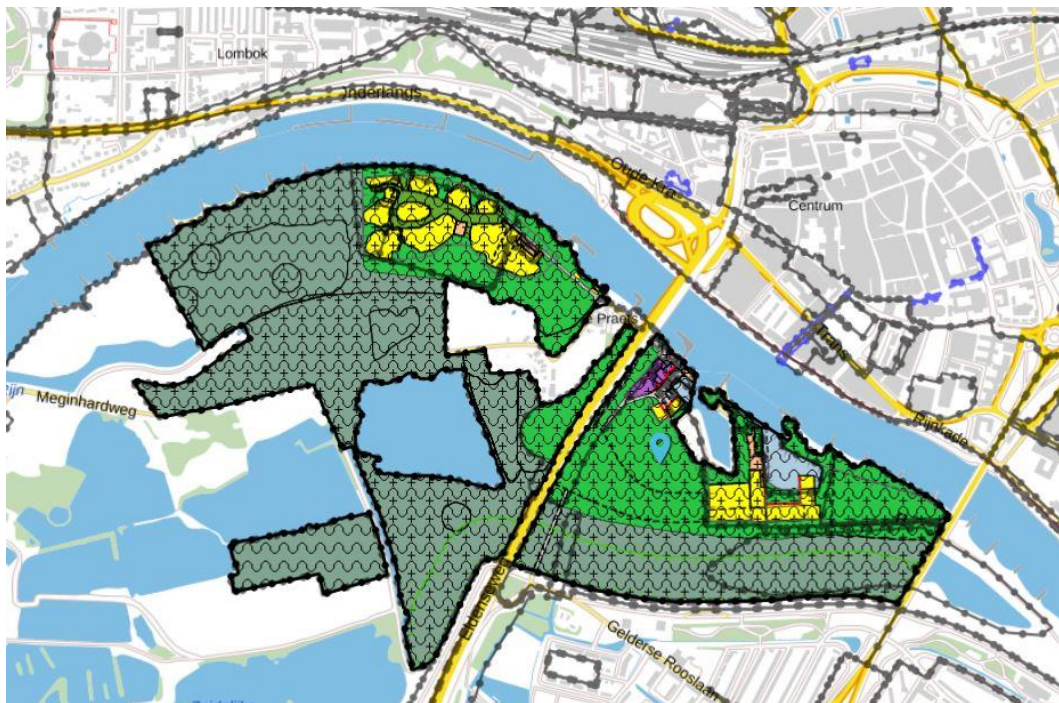
In de volgende afbeelding (1.10) is het vigerende bestemmingsplan 'Stadsblokken - Meinerswijk 2015' weergegeven, waarbij in het rood de twee gebieden (Meinerswijk en Stadsblokken) zijn aangegeven waar herontwikkeling door middel van woningbouw en voorzieningen is voorzien. In het blauw is aangegeven waar de wegenstructuur wordt aangepast. In het geel zijn de gebieden omcirkeld waar de bestemmingen 'agrarisch met waarden' en gedeeltelijk 'groen- landschap en park' omgezet worden naar 'natuur', voor natuurontwikkeling. Het zuidelijk deel van dit plangebied (het grijze gebied zonder cirkels in de afbeelding 1.10) valt buiten de private gebiedsontwikkeling en

is dus ook niet onderzocht in het MER. In het vigerende bestemmingsplan is dit deel al bestemd voor natuur, dus dit deel is ook niet meegenomen in het nieuwe bestemmingsplan.

Afbeelding 1.10: bestemmingsplankaart Stadsblokken - Meinerswijk 2015

De voorgenoemde activiteiten zoals hiervoor beschreven zijn vastgelegd in het ontwerp bestemmingsplan Gebiedsontwikkeling Stadsblokken-Meinerswijk, zie afbeelding 1.11.

Afbeelding 1.11: Verbeelding nieuw (ontwerp) bestemmingsplan Gebiedsontwikkeling Stadsblokken-Meinerswijk

2.2 Referentiesituatie

Advies Commissie:

De Commissie adviseert in een aanvulling op het MER de referentiesituatie uit te werken op basis van huidige activiteiten en activiteiten waarover reeds is besloten. Deze situatie kan tevens worden beschouwd als het nul-alternatief.

Om de effecten van de voorgenomen activiteiten (en alternatieven) per milieuaspect te kunnen vergelijken, zijn deze in het MER beoordeeld ten opzichte van de referentiesituatie. De m.e.r.-referentiesituatie omvat gebruikelijk de huidige situatie en de autonome ontwikkelingen van de onderzochte aspecten in het studiegebied, ervan uitgaand dat de voorgenomen activiteit niet gerealiseerd wordt.

In het MER Stadsblokken Meinerswijk is voor de autonome ontwikkelingen uitgegaan van voortzetting van de huidige, feitelijke situatie en niet van de bestaande planologische mogelijkheden. Een voorbeeld: aanleg van de nevengeul is mogelijk in het vigerende bestemmingsplan maar maakt voor het MER geen onderdeel uit van de huidige (referentie)situatie. Hieronder volgt per voorgenomen activiteit een beschrijving van de huidige situatie zoals die in het MER is gehanteerd als uitgangspunt.

Huidige situatie: water in het gebied Stadsblokken-Meinerswijk

Stadsblokken en Meinerswijk liggen in buitendijks gebied in de uiterwaarden van de Nederrijn. Het gebied kan vanwege de buitendijkse ligging geheel inunderen met uitzondering van de (hoogwatervrij vergunde) hoger gelegen gebieden. Dit zijn het bedrijventerrein Meinerswijk en de Haven van Workum (beiden hoger gelegen en hoogwatervrij vergund) en de ASM Haven (hoger gelegen, nog niet hoogwatervrij vergund). Bij hoogwatersituaties vult het gehele gebied zich via allerlei open verbindingen met de Nederrijn. Bij een waterstand van NAP +11,2 m overstroomt een drempel aan de oostkant van het gebied en stroomt het rivierwater, via de geul die daar al ligt, het gebied in. Daarvoor vindt al inundatie plaats over de verlaagde zomerkade bij een waterstand van circa NAP + 10,5 m. In de binnenbocht van de Nederrijn liggen veel kribben met zandstrandjes ertussen. De oever is er door stroming en golfslag van schepen te dynamisch voor de ontwikkeling van oevervegetatie. Op de oever komt een oude oeverwal voor en een zomerkade, de kade van Bruil, die in het kader van het programma Ruimte voor de Rivier is verlaagd. In Meinerswijk ligt een groot aantal geïsoleerde plassen. Een derde deel van het gebied bestaat uit water. De plassen zijn ontstaan door klei- en zandwinning. De diepte varieert van 1,5 tot 15 m. De waterkwaliteit en variatie aan watervegetatie verschilt sterk. De waterkwaliteit is afhankelijk van de waterdiepte, aanwezigheid van in de bodem woelende vissen, de kwaliteit van kwelwater en de invloed van rivierwater (door kwel of inundatie). De Plas van Bruil en de zuidoostelijk gelegen kleine plasje maken geen deel uit van het plassenennetwerk, maar liggen geïsoleerd van de omgeving. De Plas van Bruil is een zandwininput met een diepte van maximaal circa 15 m, welke aan het eind van de vorige eeuw is gegraven. Ten westen van de plas ligt een geul. Deze is gescheiden van de Plas van Bruil via een dam, maar staat in open verbinden met de Nederrijn. De plas zelf overstroomt in de huidige situatie ongeveer één keer per jaar.

Huidige situatie wonen en natuur: functies in het gebied Stadsblokken-Meinerswijk

De huidige situatie omvat functioneel gezien onder meer (verspreid in het gebied) enkele vrijstaande woningen, verder wordt er gewoond in Praets en op het Heuveltje. De deelgebieden Meinerswijk en Stadsblokken bevatten onder andere natuur, groen en agrarische activiteiten (begrazingsgebied: weiden en maaien). Het gebied Stadsblokken wordt daarnaast momenteel gebruikt door het Watersport Centrum Arnhem in de Haven Van Workum, inclusief scheepsbouw, scheepswinkel en botenopslag, de woonbootbewoners in de Haven van Coers en de stichting Stadsblokkenwerf aan de kop van de ASM haven. Aan de oostzijde wordt een open vlakte gebruikt voor festivals. Op industrieterrein Meinerswijk (toekomstig Meinerseiland) bevindt zich onder andere een paintballcentrum op het terrein van een voormalige steenfabriek, diverse kantoren, woningen, showrooms, opslagplaatsen, aanbieders van recreatie/activiteiten, botenopslag, stallingen van containers, een aanbieder van cursussen/workshops, opslag van en werkzaamheden aan auto's, een hondencrèche en werkplaats houtbewerking.

De huidige situatie: verkeersontsluiting

De bereikbaarheid van het gebied is in de huidige situatie niet optimaal. Vanaf de Eldenseweg kan het gebied bereikt worden via een halve aansluiting, enkel bestaande uit een afrit. Vanaf de Nijmeegseweg is het gebied bereikbaar via de Gelderse Rooslaan. Deze route is tevens de enige route om het gebied in de huidige situatie te verlaten. Vanwege de slechte staat van het doorlaatwerk is deze niet geschikt als ontsluiting voor autoverkeer. Ook is deze verbinding inmiddels onderdeel van de snelfietsroute Rijn-Waalpad, waardoor deze ook bij een hersteld doorlaatwerk niet meer als auto-ontsluiting kan worden ingezet. Aankomend en vertrekkend verkeer dat rijdt via de Gelderse Rooslaan dient daarom gebruik te maken van (een deel van) de busbaan, gelegen parallel aan de Eldenseweg. Dit is door de gemeente Arnhem als een tijdelijke situatie ingesteld. Door het feit dat het aankomende verkeer vanaf de Eldenseweg een andere route moet rijden dan het vertrekkende verkeer, in combinatie met het gebruik moeten maken van de busbaan is de huidige bereikbaarheid van Stadsblokken-Meinerswijk niet optimaal. Ten aanzien van de verkeersveiligheid is het tweemaal kruisen met de snelfietsverbinding een aandachtspunt.

Effecten beoordelen

In het MER is ervoor gekozen om de milieueffecten van de gehele gebiedsontwikkeling, dus alle voorgenomen activiteiten gezamenlijk, per milieuthema (natuur, bodem en water, verkeer, geluid etc.) te beoordelen, waarbij de vergelijking is gemaakt met de referentiesituatie. De referentie situatie fungeert hierbij als het nul-alternatief. Zie de onderstaande tabel voor de gehanteerde methodiek.

Tabel 2.1 Beoordelingsmethodiek

Score	Oordeel ten opzichte van de referentiesituatie
--	de voorgenomen activiteit leidt tot een sterk negatieve verandering of normoverschrijding
-	de voorgenomen activiteit leidt tot een beperkt negatieve verandering
0	de voorgenomen activiteit onderscheidt zich niet van de referentiesituatie

Score	Oordeel ten opzichte van de referentiesituatie
+	de voorgenomen activiteit leidt tot een positieve verandering
++	de voorgenomen activiteit leidt tot een sterk positieve verandering

In de volgende paragraaf zal per voorgenomen activiteit nader worden ingezoomd op de belangrijkste milieueffecten van dat specifieke onderdeel van de gebiedsontwikkeling Stadsblokken Meinerswijk.

2.3 Milieueffecten

De Commissie adviseert in een aanvulling op het MER een goede beschrijving te geven van de belangrijkste milieueffecten. Zet de effecten van de voorgenomen activiteit af tegen de referentie, het nul-alternatief. En presenteer deze informatie in een overzichtelijke effecttabel en op goed kaart- en beeldmateriaal. Ga daarbij in op de belangrijke keuzes die zijn gemaakt voor de verschillende planonderdelen en ga in op de milieuargumenten die hieraan ten grondslag hebben gelegen. De achtergronddocumenten uit het MER bieden hiertoe een goede basis.

De rivierverruimende activiteiten

De belangrijkste effecten van de aanleg van de nevengeul en de verlaging van het evenemententerrein zijn de effecten op natuur en water.

De effecten op het aspect natuur zijn dat het realiseren van de nevengeul en het verlagen van het evenemententerrein (waaronder de verkeersbewegingen in verband met de werkzaamheden voor de noodzakelijke ontgrondingen) bijdragen aan de stikstofemissies als gevolg van de aanleg van het gebied. Uit de AERIUS berekeningen blijkt dat er sprake is van een beperkte toename van stikstofdepositie op Natura2000-gebieden de Veluwe en Rijntakken.

Ten aanzien van het aspect waterveiligheid blijkt¹ dat de rivierkundige effecten van het voornemen voldoen aan de hiervoor geldende regelgeving en beleidsregels. Het voornemen zorgt voor een waterstandsdeling van de normwaterstand met circa 10 cm. De waterstandsverlaging die bereikt wordt door de plannen en daarmee het positieve effect op waterveiligheid, is veel groter dan de lokale verhoging en het effect op hinder en schade.

De lokale effecten bij een afvoer van 12.000 m³/s Lobith, die gemiddeld eens per 50 jaar voorkomt en overeenkomt met de situatie in 1993 en 1995, bestaan uit een waterstandsdeling in de Groene Rivier en op het Stadsblokkenterrein van 4 à 6 cm. In Meinerswijk stijgt de waterstand licht (circa 1 cm). Rond de Praets blijft de waterstand ongeveer gelijk, rond het Heuveltje stijgt deze met 1 à 2 cm. Om negatieve gevolgen van de stijgende waterstand te voorkomen wordt de Meginhardweg met circa 1 m opgehoogd tot 13 m+NAP.

¹ Rivierkundig advies plan Eilanden 3.0 Stadsblokken Meinerswijk, Rijkswaterstaat, 8 november 2018

Ten opzichte van de referentiesituatie (voortzetting van de huidige situatie en het niet uitvoeren van deze activiteiten) dragen deze belangrijkste effecten van de aanleg van de nevengeul en de verlaging van het evenemententerrein bij aan de positieve score op de thema's natuur en het aspect waterveiligheid binnen het thema water. Zie ook de (eind)beoordelingstabel in Hoofdstuk 3 van deze notitie.

De natuurontwikkeling

Het belangrijkste effect van het omvormen van alle agrarische gronden die nu nog eigendom zijn van KWP naar natuur is dat gebiedsontwikkeling voorziet in een ruime toename van nieuwe natuur (circa 56 ha) binnen de huidige begrenzing van de GNN en GO in heel het gebied (transformatie en te behouden gebied). Er is derhalve sprake van een significante netto verbetering van kwaliteit van zowel de GNN en GO. De gebiedsontwikkeling geeft ruimte om GNN of GO daadwerkelijk uit te breiden, wat een positief effect op de natuur heeft. In de plannen wordt rekening gehouden met aanwezige en potentiële natuurwaarden. Door het gebied natuurinclusief te ontwikkelen kan de gebiedsontwikkeling een positieve bijdrage leveren aan de natuurwaarden. Kernkwaliteiten van naastgelegen gebieden kunnen hierdoor versterkt worden. Soorten kunnen meer leefgebied krijgen, of de buffer tussen hun leefgebied kan versterken. De ontwikkeling heeft derhalve ook een positief effect op de kernkwaliteiten.

Ten opzichte van de referentiesituatie (voortzetting van de huidige situatie en het niet uitvoeren van deze activiteiten) dragen deze belangrijkste effecten van de natuurontwikkeling bij aan de positieve score op het thema natuur. Zie ook de (eind)beoordelingstabel in Hoofdstuk 3 van deze notitie.

Herontwikkeling deelgebieden Stadsblokken en Meinerswijk

De belangrijkste effecten van de herontwikkeling van de deelgebieden Meinerswijk en Stadsblokken komen voort uit de gevolgen die de toegenomen bebouwing heeft op de natuur, bodem en toename van verkeer en wegverkeerslawaai.

De effecten op het aspect natuur zijn dat het realiseren van de woningen en voorzieningen en het evenemententerrein (waaronder de verkeersbewegingen in verband met de aanleg-werkzaamheden) bijdraagt aan de stikstofemissies als gevolg van de aanleg van het gebied. Uit de AERIUS berekeningen blijkt dat er sprake is van een beperkte toename van stikstofdepositie op Natura2000-gebieden de Veluwe en Rijntakken. Het effect van de totale gebiedsontwikkeling op de N2000 gebieden is overigens neutraal ten opzichte van de referentiesituatie.

Daarnaast kan in deelgebied Meinerswijk sprake zijn van hinder op de vliegroute van meervleermuis die een vliegroute boven de Nederrijn heeft. Door de ontwikkeling kan effect optreden op deze vliegroute, namelijk door uitstralende verlichting. Deze effecten worden gemitigeerd door in het bestemmingsplan gebruik van lichtmasten in een strook van 15 m vanaf de oevers uit te sluiten.

Doordat er sanerende maatregelen genomen worden op de locaties met bodemverontreinigingen waar toekomstige woningbouw gerealiseerd wordt, verbetert de bodemkwaliteit binnen deze deelgebieden.

Door toename van het aantal woningen en voorzieningen zal het aantal verkeersbewegingen toenemen. De toename zal zich in alternatief 1 (zie afbeelding 1.5) concentreren op de Eldensedijk en Gelderse Rooslaan (+3.400 mvt/e) en bij alternatief 2 (zie afbeelding 1.6) op de Eldensedijk (+3.400). Deze toenames leiden ook tot een toename van het wegverkeerslawaaï.

De geluidbelasting als gevolg van alternatief 1 is tot 1 dB hoger dan de geluidbelasting in de autonome situatie. De gebieden waar deze toename te verwachten is zijn De Praets en de ligplaatsen aan de Eldensedijk en de Haven van Coers. In Malburgen-West, aan weerszijden van de Gelderse Rooslaan, is een toename van de geluidbelasting berekend van 2 dB².

Alternatief 2 leidt tot een toename van ten hoogste 1 dB op een beperkt aantal geluidgevoelige objecten (woningen) in het gebied De Praets en de ligplaatsen aan de Eldensedijk. Het positieve effect, namelijk afname van de geluidbelasting, bedraagt ten hoogste 2 dB op het gebied Malburgen-West, ten noorden van de Gelderse Rooslaan. Ook op het gebied ten zuiden van de Gelderse Rooslaan is een afname van geluid te verwachten, van 2 dB.

Ten opzichte van de referentiesituatie (voortzetting van de huidige situatie en het niet uitvoeren van deze activiteiten) dragen deze belangrijkste effecten van de ontwikkeling van de deelgebieden Stadsblokken Meinerswijk bij aan de negatieve score op het criterium verkeersbewegingen binnen het thema verkeer, de positieve score op het criterium bodemverontreiniging en de negatieve en positieve scores op het thema geluid. Zie ook de (eind)beoordelingstabel in Hoofdstuk 3 van deze notitie.

[Aanpassing van de wegenstructuur \(alternatieven 1 en 2, zie figuren 1.5 en 1.6\)](#)

De belangrijkste effecten van de aanpassing van de wegenstructuur zijn die op de verkeersveiligheid. Alternatief 1 brengt geen wijziging in de huidige situatie dat het verkeer dat gebruik maakt van de Gelderse Rooslaan tweemaal het RijnWaalpad (tweerichtingen snelfietsroute) kruist, die is gelegen parallel aan de Nelson Mandelabrug. Op beide kruispunten dient het autoverkeer voorrang te verlenen aan het (brom)fietsverkeer. Echter, door de toename van de verkeersintensiteit op deze route neemt de kans op conflicten en ongelukken toe. Door de snelheidsverschillen op de busbaan tussen het bus- en autoverkeer is op dit gedeelte van de busbaan sprake van subjectieve verkeersonveiligheid.

In alternatief 2 wordt de maximaal wenselijke verkeersintensiteit in de toekomstige situatie overschreden op de Eldensedijk. Het gebruik van de busbaan door autoverkeer vervalt in alternatief 2 en de tweede kruising (kruising Gelderse Rooslaan) met de snelfietsroute vervalt. In alternatief 2 treedt een verbetering van de verkeersveiligheid ten opzichte van de autonome situatie op.

Onderdeel van het wijzigen van de wegenstructuur is ook de ontsluitingsweg voor wandelen en fietsen (en voor eventuele calamiteiten van deelgebied Meinerswijk) aan de westzijde van het gebied. Deze tast geen GNN aan, aangezien deze aangelegd kan worden buiten GNN bestemde natuur. De beperkte omvang en intensiteit van de weg, waarbij grotendeels verwacht mag worden dat alleen wandelaars en fietsers hiervan gebruik zullen maken (hier zal geen gemotoriseerd verkeer aanwezig zijn), leidt niet tot negatieve effecten op omliggende natuur. De weg heeft geen

² Onderzoek onderdeel geluid, Gebiedsontwikkeling Stadsblokken en Meinerswijk te Arnhem, Aveco de Bondt, april 2019.

significante barrièrewerking. De beperkte breedte en lage gebruikersintensiteit van de weg, alsmede het afwezig zijn van kwetsbare soorten maken dat dit effect verwaarloosbaar is.

Afbeelding 2.1: ligging beoogd fietspad (tevens calamiteitenontsluiting Meinerswijk) noordelijk van de Plas van Poot.

Ten opzichte van de referentiesituatie (voortzetting van de huidige situatie en het niet uitvoeren van deze activiteiten) dragen de effecten van de aanpassing van de wegenstructuur bij aan de negatieve (alternatief 1) en positieve (alternatief 2) score op het criterium verkeersveiligheid binnen het thema verkeer. Zie ook de (eind)beoordelingstabel in Hoofdstuk 3 van deze notitie.

3 CONCLUSIE

In het MER is ervoor gekozen de gehele gebiedsontwikkeling, dus alle voorgenomen activiteiten gezamenlijk, per milieuthema (natuur, bodem en water, verkeer, geluid etc.) te beoordelen, waarbij de vergelijking is gemaakt met de referentiesituatie. Ook zijn in het MER twee alternatieven in de verkeersontsluiting van de gebiedsontwikkeling onderzocht en is onderzocht of verschillen in fasering in uitvoering (aanlegfase) tot verschillen in effecten zou leiden. Dat laatste bleek niet het geval, dus in deze aanvulling is daar ook geen aandacht meer aan besteed.

In Hoofdstuk 2 van deze aanvulling MER is naar aanleiding van het advies van de Commissie MER nader ingegaan op de belangrijkste milieueffecten van de specifieke onderdelen van het voornemen, te weten :

- rivierverruimende activiteiten: nevengeul en evenemententerrein,
- natuurontwikkeling,
- herontwikkeling van de deelgebieden Stadsblokken en Meinerswijk door middel van woningbouw en voorzieningen,
- de aanpassing van de bestaande wegenstructuur, inclusief fietspaden.

Ten opzichte van de referentiesituatie (voortzetting van de huidige situatie en het niet uitvoeren van deze activiteiten) dragen deze belangrijkste effecten van de aanleg van de nevengeul en de verlaging van het evenemententerrein bij aan de positieve score op de thema's natuur en het aspect waterveiligheid binnen het thema water. De belangrijkste effecten van de ontwikkeling van de deelgebieden Stadsblokken Meinerswijk dragen bij aan de negatieve score op het criterium verkeersbewegingen binnen het thema verkeer, de positieve score op het criterium bodemverontreiniging en de negatieve en positieve scores op het thema geluid. De belangrijkste effecten van de aanpassing van de wegenstructuur dragen bij aan de negatieve (alternatief 1) en positieve (alternatief 2) score op het criterium verkeersveiligheid binnen het thema verkeer.

Deze nadere beschouwing heeft geen gevolgen voor de eindconclusie van het MER: de ontwikkeling van Stadsblokken-Meinerswijk heeft positieve effecten op natuur (beschermde gebieden NNN), bodemverontreiniging, waterveiligheid, geluid (wegverkeerslawaaai), landschap, cultuurhistorie en ruimtegebruik. Op bepaalde criteria, te weten verkeersbewegingen, bouwgeluid en archeologie treden beperkte negatieve effecten op.

De tabel hieronder geeft een verkorte versie van het totaaloverzicht van verwachte effecten voor de betreffende aspecten.

[Erratum wegverkeerslawaaai](#)

Deze tabel wijkt op het criterium wegverkeerslawaaai af van de eindbeoordeling in het MER. Naar aanleiding van de aanbeveling van de Commissie MER op dit punt in haar eindadvies, is uit nader onderzoek gebleken dat in de geluidberekeningen voor het MER een omissie zat in de gehanteerde verkeerscijfers, welke geleid heeft tot een verkeerde beoordeling van de geluidbelasting in Malburgen-West. De resultaten van dat onderzoek zijn weergegeven in H2 van deze aanvulling. De verkeerde beoordeling is conform de aanbeveling van de Commissie aangepast, naar '-' bij alternatief 1 (i.p.v. '++') en '+' bij alternatief 2 (i.p.v. '++').

Tabel 1: Beoordeling samengevat

Aspect	Criterium	Beoordeling				
		Faseringsalternatieven (aanlegfase)			Ontsluitingsalternatieven (gebruiksfase)	
		Gelijktijdige ontwikkeling	Eerst Stadsblokken dan Meinerswijk	Eerst Meinerswijk dan Stadsblokken	Alternatief 1	Alternatief 2

Natuur

Verstoring	Effecten op beschermde gebieden: Natura2000	0	0	0	0	0
	Effecten op beschermde gebieden: Natuurnetwerk Nederland (NNN))	0			+	+
	Effecten op beschermde soorten	0	0	0	0	-

Bodem en water

Bodem	Verstoring bodemopbouw	0			0	0
	Bodemverontreiniging	+			+	+
	Niet-gesprongen explosieven	--			--	
Water	Waterveiligheid	+	-	+	+	
	Invloed op waterkwaliteit	0			0	
	Verandering in grondwatersysteem	0	0	0	0	

Verkeer

Verkeer	Verkeersbewegingen	n.v.t.			-	-
	Langzaam verkeer	n.v.t.			0	+
	Verkeersveiligheid	n.v.t.			-	+

Hinderaspecten

Geluid	Wegverkeersgeluid	n.v.t.			-	+
	Bouwgeluid	-	-	-	n.v.t.	
	Industriegeluid	0			0	
	Cumulatie van geluid	0			0	
Lucht	Luchtkwaliteit	0			0	0

Aspect	Criterium	Beoordeling				
		Faseringsalternatieven (aanlegfase)			Ontsluitingsalternatieven (gebruiksfasen)	
		Gelijktijdige ontwikkeling	Eerst Stadsblokken dan Meinerswijk	Eerst Meinerswijk dan Stadsblokken	Alternatief 1	Alternatief 2
Veiligheid						
Externe veiligheid	Plaatsgebonden risico	0			0	
	Groepsrisico	0			0	
Landschap						
Landschap, cultuurhistorie en archeologie	Landschap	n.v.t.			+	
	Cultuurhistorie	n.v.t.			+	
	Archeologie	-			-	
Overige functies						
Ruimtegebruik	Wonen, werken en recreëren	n.v.t.			+	
	Sociale veiligheid	n.v.t.			+	